

БЮРО КИЄВО-ГАЛИЦЬКОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПСТВА УГКЦ
У СПРАВАХ НОВІТНІХ РЕЛІГІЙНИХ РУХІВ І СЕКТ – ЛЬВІВ (УКРАЇНА)

ІРЕНЕУШ КАМІНСЬКІ – УНІВЕРСИТЕТ М. КОПЕРНІКА – ТОРУНЬ (ПОЛЬЩА)

ФУНДАЦІЯ ПРОТИДІЇ УЗАЛЕЖНЕННЯМ «ДОМІНІК» – ЯМНА (ПОЛЬЩА)

Елементи деструктивних сект – загроза свободи людини в кожній спільноті

*«Бути вільним –
це означає бути відповідальним»*

(Любомир Гузар)

ВСТУПНЕ СЛОВО

Цією презентацією Бюро НРР і сект започатковує цілу низку матеріалів на тему: «Бути вільним означає бути відповідальним». Ті слова бл. п. Кардинала Любомира Гузара віддзеркалюють фундаментальне прагнення людини – свободу – як у плані матеріальному, так і в духовному (*не плутати з анархією*).

Можна сказати, що в цілій історії людства не спостерігалось стільки пропозицій «свободи», як у сучасному світі. Дуже часто ці пропозиції супроводжує маніпуляція чи психоманіпуляція. Використовуються різні техніки, щоби людина думала, начебто вона вільна, але зробила так, як хочеться іншій стороні. Порівняно не страшно дати себе обманути при покупці товару онлайн, але набагато складніше, коли людина стає частиною спільноти, що за допомогою психо- і соціотехнік намагається змінити її особистість.

У презентаціях загалом буде висвітлено питання маніпуляції, психоманіпуляції, сект, деструктивних сект, новітніх релігійних рухів, Державних законів, Церковних канонів, документів, дотичних до методів та діяльності деструктивних груп.

Розчаруємо тих, хто надіється отримати готовий список груп, спільнот, осіб (*гуру*), котрих потрібно остерігатись. Відповідальність веде до свободи, тому треба самим попрацювати і робити висновки.

Перший маніпулятивний прийом, що з'явився в історії людства, та його наслідки досконало описаний у Біблії, книга Буття, розділ третій (Бут. 3), а сучасна людина з допомогою техніки тільки його розвиває...

ПОШУК ЛЮДИНОЮ СПІЛЬНОТИ

Людина потребує спільноти, відчуття приналежності до неї, бо вона створена для спільноти. Щоб спільнота була місцем росту особи як у духовному, так і в матеріальному аспектах, кожен її член має докладати докладати чимало зусиль.

Сучасна людина стала настільки «лінивою», що хоче готового рецепту й результатів тут і тепер. Тому люди так легко потрапляють під вплив тих, хто має «талант» розв'язувати їхні наболілі питання, як матеріальні, так і духовні.

Від ХХ століття ми є свідками стрімкого розвитку різноманітних груп, фундамент яких побудований за принципом використання особи для реалізації задумів чи бажань керівника (керівників) групи.

У таких групах використовуються різноманітні інструменти, що призводять до втрати людиною власної тотожності і прийняття нею тотожності спільноти, символом якого є її керівник (керівники). У побуті такі групи часто називаються сектою.

У цій презентації представлено головні елементи, якими характеризується деструктивна секта. Завжди існує небезпека, що окремі елементи деструктивної секти можуть проникати в групи різних видів, через що вони з часом можуть також стати деструктивними.

ПЛАН ПРЕЗЕНТАЦІЇ

У презентації представлено погляд американця, психолога, Стівена Алана Хассана на деструктивні секти (*сам є жертвою одного з угрупувань*). С. Хассан виявляє деструктивні та обманні практики груп, які застосовують контроль розуму. У його працях є глибока повага до принципу релігійної свободи.

Провідники сект вважають, що в ім'я ідеології чи релігії можна обманювати залучених осіб і застосовувати щодо них контроль розуму.

Якщо наслідком їхніх дій завжди є підпорядкування або повне поневолення індивідів, то це – порушення прав людини, і повинно сприйматися як шкідливе. С. Хассан вказує, що найкращим методом уникання таких зловживань є інформування людей, у чому полягає контроль розуму і яку загрозу він становить. Він також вірить, що жодна організація, котра діє легально, не повинна боятися чесної критики своїх практик.

План презентації

1. Види сект;
2. Причини виникнення сект та їхнє поширення;
3. Поняття та складові елементи деструктивних сект (доктрина, розбіжність цілей, структура влади, методи контролю (психоманіпуляція);
4. Приклади методів вербування;
5. Потенційні адепти сект;
6. Підсумок.

ВИДИ СЕКТ ЗГІДНО СТВЕНА ХАССАНА

Зазвичай слово «секта» відразу асоціюється з якимось крайнім чи маргінальним угрупованням релігійного характеру. Насправді багато груп має зовсім світський характер, а проголошуване вчення (доктрина) не обов'язково має бути повністю релігійної природи.

1. Релігійні

секти або такі, що пропагують духовний розвиток. На них переважно всі концентруються. Вони найчисельніші і найвідоміші. Основою їхньої діяльності є якась релігійна доктрина. Вони налаштовані або на доктрину, або на духовні практики. Деякі посилаються на Біблію, інші – на східні релігійні системи, ще інші черпають з окультизму. Є й такі, доктрина яких є виключно творінням провідників.

У церковних документах такі групи пропонують називати «Новітніми Релігійними Рухами» (скорочено *HPP*):

«Ми їх називаємо "новітніми" не тільки тому, що вони з'явилися в теперішньому вигляді після II світової війни, але також тому, що вони виникли як альтернатива до офіційних та інституційних релігій та домінуючої культури. Ми визначаємо їх як "релігійні", оскільки стверджують, що представляють бачення релігійної чи сакральної дійсності чи шлях до досягнення інших цілей, таких як: трансцендентні знання, духовне просвітлення чи самореалізація, або ж дають змогу своїм членам знайти відповідь на основні питання»

(<https://jakir.in.ua/biblioteka-yakir/tserkovni-dokumenty/vatykanskyi-raport/7-sekty-i-vstup-novitni-relihiyni-rukhy-yak-dushpastyrska-problema.html>)

ВИДИ СЕКТ II

2. Політичні

Основою їхньої діяльності є політична або релігійно-політична доктрина, яку інші найчастіше називають «крайньою» чи «екстремістською», що має визначну роль у системі ідеології цих сект. Вони застосовують обманні методи вербування членів і техніки контролю розуму, а їхні члени готові віддати життя «за справу». Цей тип сект зазвичай згадують у засобах масової інформації як «крайні», «терористичні» чи «екстремістські» угруповання.

3. Освітні або терапевтичні

Проводять семінари, практичні заняття чи курси, учасники яких взамін за гроші (іноді задарма) отримують досвід «вдосконалення розуму», «пробудження свідомості», «ілюмінації», «прозріння», «відкриття» і т. ін. Отже, учасникам своїх занять вони пропонують «просвітлення» за допомогою, напр., групових тренінгів пробудження свідомості. Зазвичай учасники цих курсів платять великі гроші за отримання «просвітлення» або досвід «прозріння», який загалом має місце в конференційній залі люксового готелю.

4. Торговельні або економічні (комерційні)

Звертаються до людської жадібності та прагнення володіти і зробити блискучу кар'єру. Вони паразитують на людських мріях про багатство і владу, щоб зловити їх у сильце власних прагнень і підступно змусити своїх членів до нелюдської, важкої праці, яка не приносить жодних доходів або тільки невеликі, пробуджуючи надію на майбутні потенційні доходи. Торговельний успіх члена залежить від кількості завербованих нових членів. Членам секти навіюють ідею здобування грошей, яка ними повністю опановує, стаючи змістом їхнього життя, релігією, пристрастю та ідеологією.

ВИДИ СЕКТ III

5. Інші секти

Більшість груп можна зарахувати до чотирьох перших типів, однак є інші, і їх види незліченні, напр., комп'ютерні, базовані на науковій фантастиці, на філософії New Age, такі, що опираються на ідеологію НЛО.

Існують також родини, що функціонують ніби неформальні секти, де живуть дружини, над якими знущаються деспотичні чоловіки, що позбавили їх власної волі, немов послідовниць деструктивних сект. Багатьох чоловіків дружини, які маніпулюють реальністю, позбавили власної волі і проявів незалежних дій.

ПРИЧИНИ ПРИНАЛЕЖНОСТІ ДО СЕКТ

Приналежність до сект включає два фактори поспіль: особисту піддатливість особи, а також маніпуляційний вплив групи. З одного боку, особа шукає вирішення суттєвих для себе проблем і підтримки, а з іншого боку, секта проводить вербувальну діяльність, пристосовуючи свій вигляд до потреб і зацікавлень особи, що шукає.

Чотири основні категорії причини:

- 1. інтелектуальна сфера:** у світі бракує впевненості; секти «дають» авторитарну відповідь на основні запити людини; пробують через позірну науковість, використовуючи людську ігноранцію, зробити добре «враження» на тих, хто не знає даної теми;
- 2. емоціональна сфера:** кожен хоче, щоб його любили. Секти дають фальшиве почуття «мене люблять». В особливий спосіб відчуття «мене люблять» адепт відчуває у так званий «медовий рік»;
- 3. суспільна сфера:** сьогодні наші суспільні стосунки дуже розмиваються (*дисфункція родини; не найкраща ситуація в Церквах; політичні махінації...*). Люди щораз більше хочуть виокремитись, і на те тільки й чекають секти, даючи почуття повернення до щасливих стосунків з іншими людьми;
- 4. духовна сфера:** хоча секти не мають духовної правди, все ж докладають зусиль, щоби задовольнити духовні потреби людей. Багато християн приєднуються до сект, не знаючи християнських фундаментів.

ПОШИРЕННЯ ТА ДЕСТРУКТИВНА РОЛЬ СЕКТ

Секти, незалежно від їхнього профілю, – релігійного, терапевтичного, економічного чи ще якогось, – є специфічними суспільними утвореннями, які функціонують згідно з ідентичною моделлю і спричиняють такі ж наслідки у психіці своїх членів та в їхніх родинних і суспільних стосунках. З материка секти розвивають свої філії в різних країнах світу. Часто контакт із владою сект неможливий, оскільки їхні провідники перебувають в інших країнах.

<https://pixabay.com/pl/vectors/kr%c4%99gi-%c5%9bwiat-mapa-ziemia-glob-1303776/>

Деструктивна роль сект полягає в застосуванні вишуканих і глибоко неетичних методів і технік маніпуляції з метою залучення нових членів, накидання їм певних стереотипів психічних реакцій, контролювання їхніх думок, поведінки і почуттів, а також формування безумовного послуху, узалежнюючи їх як матеріально, так і духовно.

ПОНЯТТЯ ДЕСТРУКТИВНОЇ СЕКТИ

Секта (згідно з С. Хассаном)

– це група, впливи якої, на основі конкретних критеріїв, можна вважати деструктивними, а деструктивна секта – це система, що спричинює порушення почуття ідентичності особи. Деструктивною сектою, згідно з іншим її визначенням, вважають організацію, «яка для досягнення власних цілей застосовує обман, незважаючи на те, чи вона офіційно визнана релігійною або світською»

Секта (згідно з Організацією Фонд «Домінік»)*

Секта = психоманіпуляція + тотальність

Група, яка з допомогою різних маніпулятивних засобів (соціотехнік, психотехнік) використовує людину.

Ціль = використання людини:

- духовне – духовне поневолення, окультизм
- психічне – підпорядкування особи
- фізичне – праця на користь групи, гуру
- матеріальне – передача наявних або зароблених матеріальних засобів

Знаряддя = тотальна психоманіпуляція

* спадкоємець Dominikańskiego Centrum Informacji o NRR i sektach

СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ ДЕСТРУКТИВНОЇ СЕКТИ

Групи, які називають сектами, особливо деструктивними, становлять специфічну загрозу через те, що одночасно характеризуються високим рівнем маніпулятивності та мають сильно розвинуту владну структуру. У членів сект спочатку значно обмежена свобода вибору. З часом, коли фактичні цілі і норми групи стають їм відкриті, виявляється, що вони все більш залежні від її середовища, лідера чи від самих практик.

<https://pl.freepik.com/freepik-choice>

ДОКТРИНА ДЕСТРУКТИВНОЇ СЕКТИ

Реальність – ілюзія, а справжньою реальністю є доктрина секти, тому її не можна інтерпретувати теоретично. Вона дає відповіді на всі питання, є єдиною і незаперечною правдою. Єдино правильні й «універсальні зразки» мислення, відчуття і дій – там немає слабких пунктів.

Здійснення контролю над адептом у вигляді нав'язування йому нової ідентичності, отже, доктрина робить наголос на те, щоб позбавити адепта довіри до себе. Доктрина заохочує до важкої праці на благо секти й утверджує у вірі, що, у свою чергу, має допомогти краще розуміти правду.

Сприйняття світу в чорно-білих категоріях, добро проти зла. Навіть найскладніші чи найширші доктрини деструктивних сект виявляють надзвичайно спрощений образ світу. Біле і чорне, добро проти зла, дух проти матерії, тобто «ми» контра «вони».

Елітарна ментальність. Серед членів виробляють почуття приналежності до кола вибраних. Вони вибрані Богом, історією, щоб вивести людей із темряви в нову еру просвітлення. Адепти секти скромні і покірливі щодо провідників секти і потенційних нових адептів, однак щодо людей ззовні вони вороже налаштовані.

Воля індивіда підпорядкована волі групи. Член секти повинен навчитися ігнорувати своє «я» і безмежно довіряти чужим авторитетам – змінюється сприйняття реальності в адептів.

ДОКТРИНА ДЕСТРУКТИВНОЇ СЕКТИ II

Повне підпорядкування і наслідування провідника. Серед членів підживлюють прагнення, щоб вони стали точно такими ж, як їхні провідники.

Щастя досягають, належно виконуючи обов'язки. Новачкові в секті здається, що всі там обдаровують одні одних безмежною і безкорисливою любов'ю, а він сам переживає справжній медовий місяць, бо перебуває в центрі уваги і збирає звідусюди похвалу.

Страх і почуття провини є зняряддям маніпуляції. Страх, сором і почуття провини огортають членів сект.

Нема повернення з секти. У членів виробляється переконання, що якщо вони відійдуть, то наслідки будуть плачевними не тільки для них самих, але й для всього людства (їм прищеплюють фобії в погляді на цю справу).

Стани ейфорії і депресії. Члени коливаються між почуттям щастя, яке дає можливість пізнавати «правду», доступну тільки вузькій втаємниченій групі, і почуттями провини, сорому і страху, які пригнічують.

Зміна відчуття часу. Перебування в секті сприяє зміні ставлення особи до власного минулого, теперішнього і майбутнього. Минуле відкривається в зовсім іншому світлі, найчастіше у чорному кольорі, зате майбутнє залежить від твоїх дій: або буде апокаліпсис і трагедія, або світ стане раєм. Члени діють із переконанням, що все залежить від них.

РОЗБІЖНІСТЬ ЦІЛЕЙ

**Група має дві цілі, які суттєво між собою відрізняються.
Одна – це те, що представляють, декларована; а друга – справжня, але прихована.**

Декларовані цілі – це ті, які представляє група в офіційних документах, публічних висловлюваннях, пропагандистських брошурах чи під час агітації нових членів. Інформація про справжні цілі, які секта переслідує, зазвичай закриті. Однак її можна отримати на підставі свідчень колишніх членів цих груп (*іноді від них ми отримуємо документи «для внутрішнього вжитку»*), інформаційних засобів осередків, які займаються проблемою сект у країні і за кордоном, а також з поліційних, судових і медичних джерел.

Камуфляж групи → спричиняє, що у людини виробляється про неї хибне уявлення. Група представляє себе як організація братерства, миру, любові, заохочує до життя у спільноті, до харитативної діяльності. Дає таким чином оманливу надію, задоволення і відчуття самореалізації. Людина стає знаряддям групи під виглядом особистого розвитку.

Чим більша розбіжність між декларованими і справжніми цілями, а також чим більше приховують фактичні групові норми, тим вищий рівень маніпуляції там. У свою чергу, чим сильніший і ширший контроль група хоче поширити на поведінку своїх членів, не враховуючи їхніх потреб, тим більшу загрозу вона становить для їхньої свободи, фізичного і психічного здоров'я, а іноді навіть і життя.

МІЦНО РОЗВИНЕНА СТРУКТУРА ВЛАДИ

Гуру

Сектою авторитарно керує гуру, а його доручення йдуть через його заступників до осіб, нижчих у ієрархії. Часто в біографії такої особи можна знайти надзвичайні, надприродні факти, про які в основному говорить вона сама або її близьке оточення. Таким чином, довкола провідника групи створюється атмосфера надзвичайності, могутньої сили чи післанництва. Рішення гуру обговоренню не підлягає.

ГУРУ

індивідуальний переказ кожному

ВЧИТЕЛЬ I

ВЧИТЕЛЬ II

учень учень

учень учень

ПРИКЛАДИ ДЖЕРЕЛ НАТХНЕННЯ ГУРУ

Доктрина багатьох сект є витвором їхніх засновників, але:

Провідники груп, що черпають натхнення з Біблії, твердять, що вони месії, пророки, апостоли, підкреслюють, що можуть правильно інтерпретувати біблійні тексти, бо мають їх справжнє послання (ці групи зазвичай черпають з юдаїзму, християнства чи ісламу).

Лідери сект, які базуються на ґрунті релігій Сходу, видають себе за «просвітлених», аватарів, гуру, великих учителів або чергові втілення просвітлених учителів із минулого.

Диктатор – це гуру секти, в якій основою діяльності є політична або релігійно-політична доктрина.

Терапевт, який діє неетично, робить пацієнтів залежними від себе замість того, щоб допомагати їм отримати незалежність і вести нормальний спосіб життя, теж може стати провідником секти. Такі особи насправді здійснюють не терапію, а власну мету, фінансову або пов'язану з потребою влади.

Гуру в торгівельно-економічній секті, їхні лідери, тобто особи, які стоять високо в ієрархії організації.

ПСИХОМАНІПУЛЯЦІЯ ТА ЇЇ ТИПИ

Психоманіпуляція в секті

сукупність психологічних або соціологічних технік, застосованих з метою узалежнення одиниці або групи від її провідника. Розрізняємо два типи психоманіпуляції: поверхневу та глибоку.

Поверхнева це реклама і виборчі кампанії.

Глибока (в сектах):

ЦІЛЬ → утворення тривалих особистих стосунків, які поневолюють. Тобто узалежнення одиниці від вчителя або групи (руйнування на психічно-духовному, а також на фізичному рівні).

АДЕПТ → цілковите залучення, що полягає у дорученні групі елементів свого життя (кар'єри, сімейного життя тощо).

Картинка розмальована 11 річною Марічкою, яка так собі уявила психоманіпуляцію

ЕТАПИ ГЛИБОКОЇ ПСИХОМАНІПУЛЯЦІЇ

Зустрічаючись вперше з групою, особа виявляє, начебто це її шлях, бо відповідає на всі її питання і задовольняє потреби...

Впровадження змін:

→ руйнування усього, що було в минул

→ ламання психіки і сумління

→ викликання почуття вини і нікчемності

→ заповнення пустки діяльністю на користь групи

нове формування → реконструкція →

творення нової свідомості і наповнення її новим змістом.

• Емоційні обличчя https://www.freepik.com/free-vector/facial-avatar-emotions-set_4547286.htm#query=face&position=43&from_view=keyword

КОНТРОЛЬ ПОВЕДІНКИ

Контроль поведінки

Послух перед гуру – це перше і найважливіше вміння, яке новоприбулий повинен здобути в секті. Очевидно, гуру не може безпосередньо керувати найпотаємнішими думками, однак він знає, що, керуючи поведінкою adeptів, впливає на їхні думки і почуття.

Засоби контролю:

- спільне проживання багатьох людей в одних кімнатах
- спільна пожива
- спільна праця
- брак вільного часу
- притуплення проявів індивідуальності
- ведення щоденника про кожен день

У більшості сект деструктивного характеру їхні члени постійно чимось зайняті. Вони зобов'язані також інформувати про те, як проводять майже кожен годину дня. Часто вони також повинні звітувати про години, присвячені «проповідуванню».

КОНТРОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ

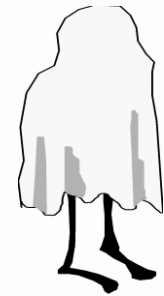
Контроль інформації

починається вже на етапі вербування, бо тоді приховують певні факти, щоб тільки привабити нових членів. Старанний підбір пропонованої інформації утруднює членам сект цілісне бачення ситуації і унеможлиблює виразну оцінку ситуації. Їм кажуть тільки те, що, на думку керівництва, вони «готові прийняти», або стільки, «скільки вони повинні знати», щоб виконувати свою роботу.

• інформація є свого роду пальним, яке необхідне, щоб розум міг успішно функціонувати, а людина, позбавлена інформації, не може оцінювати розсудливо.

Засоби контролю:

- заборона читати пресу, переглядати tv
 - заборона телефонувати
- заборона розмовляти з людьми з-поза групи
 - цензура листів
 - доноси
 - матеріальне заохочення

• ставлення до інформації напевно найточніше вказує на те, чи група здійснює деструктивний контроль розуму, тому що нормальні організації не забороняють членам самостійно мислити.

КОНТРОЛЬ ДУМОК І ПОЧУТТІВ

Контроль думок

полягає в інтенсивній індоктринації, яка прищеплює адептам нову систему переконань – доктрину секти, займаючи місце власних, дотеперішніх переконань адептів.

Засоби контролю:

- багаторазове повторення мантр
 - концентрація на медитації
 - практика “немислення”, “утихомирення думки”
 - спів, гудіння
 - введення нової мови
 - імунізація на критику ззовні
-
- Недумання – це дуже успішний спосіб, щоб позбавити особу здатності проникливо, тверезо оцінювати явища. Адепту закладають переконання, що лідери секти завжди чинять правильно, і це незаперечно, і якщо він своїми думками йде за думками провідника, тоді його думки вважаються позитивними, а всіх інших повинен позбутися.
 - Адепти, як правило, вороже і недовірливо сприймають будь-яку інформацію, яка, на їхнє переконання, є нападом на провідника, доктрину чи групу. Кожне критичне речення вже сприймається як «брехня про нас, яка з’явилася в людських думках за допомогою диявола» або «брехня, опублікована в засобах масової інформації, як прояв всесвітньої змови, яка намагається нас дискредитувати, боячись, що ми її викриємо».

КОНТРОЛЬ ПОЧУТТІВ І ЕМОЦІЙ

Контроль почуттів і емоцій

Контроль мислення дає можливість успішно витіснити всі почуття (емоції), небажані з погляду обов'язкової доктрини, що уможливорює також зробити члена секти слухняним виконавцем доручень, а контроль думок у кожному випадку тягне за собою контроль почуттів і поведінки. Систематичне піддавання контролю чийось почуттів через якийсь час призводить до контролювання також його думок і поведінки.

Засоби контролю:

- вироблення почуття вини
- підсилювання страху
- групова сповідь
- специфічна система покарань і нагород, що перешкоджає емоційній рівновазі.

- Для визначення маніпуляції людськими почуттями, такими як тривога, страх, почуття провини, почуття обов'язку, вживають термін «емоційний шантаж».

Радикальній реінтерпретації підлягає також минуле члена секти. Його майже повністю позбавляють позитивних рис, зате переповнюють прикрими подіями, поразками, кривдами, гріхами, які перебільшені або несправжні. Їх використовують, щоби поглибити кризу колишньої ідентичності, викликати почуття провини і збільшити мотивацію до виправлення відповідно до взірців секти.

ВЕРБУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

Більшість сект інтенсивно дбають про те, щоб штучно збільшити свою правдивість в очах вербованих осіб. Ці групи можуть назвати багато осіб та інституцій, які підтримують їхню діяльність. Найчастіше вони використовують наукові, релігійні, політичні, молодіжні авторитети, харитативні інституції та міжнародні організації. Деякі секти спонсорують конференції науковців, духовних осіб, політиків тощо.

Вербувальник завжди буде заперечувати те, що хоче когось завербувати, а все-таки намагається дізнатися якнайбільше про вербованого та разом із цим про групу хоче сказати якнайменше. Він буде замовчувати або фальшувати інформацію або ж буде явно обманювати. Таке порушення пропорції при обміні інформацією є наступним попереджувальним сигналом. Умілий вербувальник завжди знає, як влучити в болюче місце і використати момент слабкості.

МЕТОДИ ВЕРБУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

Люди не вступають до сект. Секти вербують їх.

Дуже часто особа не усвідомлює того, що її вербують до секти, а щоб убезпечити себе від вербування, треба навчитися відразу розпізнавати способи вербування.

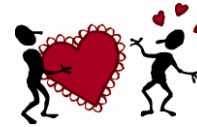
Згідно з С. Хассаном, існує сім основних методів залучення нових визнаців до сект:

1. через друзів або родичів, котрі вже є членами секти;
2. через сторонню особу, якій вдається потоваришувати з вербованим (зазвичай вона є протилежної статі);
3. через профінансовані сектою лекції, симпозиуми, показ фільмів чи інше;
4. шляхом запрошення на невинне, на перший погляд, зібрання, присвячене «вивченню Біблії»;
5. через намовляння купити книжку, яку видає секта і яку рекламують як «бестселер»;
6. через зацікавлення змістом врученої або знайденої в газеті листівки, реклами або плакату;
7. вербування в момент отримання роботи на підприємстві, що належить секті.

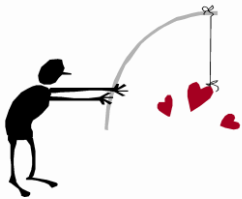

ПРИКЛАДИ ТЕХНІК ВЕРБУВАННЯ

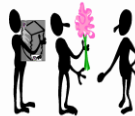
«Бомбардування любов'ю» – «Love bombing»

До найбільш застосовуваних методів вербування належать: входження в довіру, прояви турботи, розуміння, сильного і розділеного зацікавлення ідеями, цілями або планами вербованої особи. Вербувальники зазвичай свідомо замовчують суттєву інформацію про діяльність групи, а самі намагаються зібрати якнайбільше інформації про кандидата, почавши від адреси, номера телефону, характеру виконуваної праці, зацікавлень, і закінчуючи його мріями, страхами, родинними відносинами та актуальними проблемами.

«**Flirty fishing**». Полягає у примушуванні своїх членів займатися проституцією з метою отримання ресурсів для діяльності секти, а також залучення нових вірних.

Правило взаємності

Однією із психологічних закономірностей, яку застосовують секти, є «правило взаємності». За цим правилом, ми зобов'язані в майбутньому відповісти на послуги, подарунки, запрошення та інші блага, які ми самі отримали. У цьому правилі саме почуття обов'язку стає вирішальним у виконанні вимог секти, які без цього почуття безсумнівно лишились би поза увагою.

ПРИКЛАДИ ТЕХНІК ВЕРБУВАННЯ II

« Батьки – це зло »

Метою такої техніки є послаблення зв'язків з родиною і друзями. Від адепта вимагають, щоб він змінив свої звички щодо способу праці, відпочинку (обмеження сну), харчування (напр., вегетаріанська дієта і споживання надмірної кількості цукру), соціальних контактів, дотеперішніх вірувань, переконань і світогляду.

У кожній секті зло чи диявол набуває іншої форми. Диявол «втілюється» в батьків, друзів, колишніх членів секти, репортерів та інших людей, які критично налаштовані щодо секти.

Прикривання тінню – ніколи сам

Завжди хтось поруч з групи

Дізнаєшся потім

Людей тримають у незнанні, прагнучи, щоб взаємодію і впливи, яким їх піддають, вони почали вважати містичними або духовними. Їм унеможливають доступ до будь-якої інформації, що суперечить тій, яку надає секта.

ХТО НАЙБІЛЬШЕ ПІДДАТЛИВИЙ НА ВПЛИВ ПСИХОМАНІПУЛЯТИВНИХ ГРУП

ІДЕАЛІСТИ

- ☺ Проявляють потребу зростання, не реалізовану в інших групах (напр., у сім'ї).
- ☺ Ведуть боротьбу за захист своєї індивідуальності.

Найчастіше ліцеїсти і студенти.

ОСОБИ, КОТРИ ПРАГНУТЬ САМОРОЗВИТКУ

- ☺ Беруть участь у різних курсах потенційного розвитку, терапіях.
- ☺ Шукають роботу, яка дає задоволення.

Найчастіше 35–45-річні.

ХТО НАЙБІЛЬШЕ ПІДДАТЛИВИЙ НА ВПЛИВ ПСИХОМАНІПУЛЯТИВНИХ ГРУП II

ОСОБИ, КОТРИ ПЕРЕЖИВАЮТЬ КРИЗУ

- ☹ Шукають підтримку.
- ☹ Мають занижену самооцінку і незадоволене почуття безпеки.

Особи різного віку.

САМОТНІ ОСОБИ

- ☹ Позбавлені підтримки в сім'ї.
- ☹ Мають незадоволені потреби приналежності і безпеки.
- ☹ Мають дуже багато вільного часу.

Найчастіше старші особи.

ПІДСУМОК

- Життя в секті – **це психічне ув'язнення**. З погляду групи, нема жодних причин, які б обґрунтовували вихід члена з секти. Секти прищеплюють своїм членам різні фобії, щоб вони не наважувалися коли-небудь покинути групу, і таким чином позбавляють цих людей можливості вибору. Вони можуть вирішувати про вступ до групи, але не про вихід із неї.
- Секти протидіють, як лиш можуть, **відходу adeptів**. Якщо комусь і вдасться покинути секту, то члени будуть його переслідувати, погрожувати, спонукати повернутися. Люди завжди повинні мати право приймати самостійне рішення, чи хочуть залишитися у групі, чи вийти з якоїсь організації.
- Секти можуть **завербувати кожну людину**, незалежно від родини, з якої вона походить: це залежить від здібності вербувальника, а не від родини потенційного адепта, тобто «всі ми піддатливі на їхній вплив».

Далі буде...

КОРИСНЕ

Текст презентації з:

1. ІРЕНЕУШ КАМІНСЬКІ
СЕКТИ І НОВІТНІ РЕЛІГІЙНІ РУХИ В ОФІЦІЙНИХ ДОКУМЕНТАХ
Класифікація, аналізи, коментар і тексти джерел
(рапорти, резолюції, рекомендації, постанови, розпорядження)

2. ІРЕНЕУШ КАМІНСЬКІ
СУЧАСНІ ТЕОРІЇ СЕКТИ І ПСИХОМАНІПУЛЯЦІЇ
Теоретичні моделі, що описують секти Новітні Релігійні Рухи
у сприйнятті вибраних авторів

Контакти:

mgr Ireneusz Kamiński – Pracownia Dokumentacji i Badań Alternatywnych Ruchów Religijnych i Parareligijnych, Katedra Teologii Systematycznej, Wydział Teologii, Kopernika – Toruń (Польща) - mail: irrreek@o2.pl

[\(https://www.teologia.umk.pl/wydzial/jednostki-wydzialu/katedra-teologii-systematycznej/pracownia-dokumentacji-i-badan-alternatywnych-ruchow-religijnych-i-parareligijnych/\)](https://www.teologia.umk.pl/wydzial/jednostki-wydzialu/katedra-teologii-systematycznej/pracownia-dokumentacji-i-badan-alternatywnych-ruchow-religijnych-i-parareligijnych/)

Fundacja Przeciwdziałania Uzależnieniom “Dominik” – спадкоємець Dominikańskiego Centrum Informacji o NRR i sektach <https://www.facebook.com/fundacjadominik>; <http://fundacjadominik.eu/>; тел. [+48 694 480 628](tel:+48694480628)

Бюро Києво-Галицького Верховного Архiepіскопства УГКЦ у справах Новітніх Релігійних Рухів і сект (скорочено – БНРР і сект) – <https://jakir.in.ua/>

Номер телефону довіри Бюро: +380 98 711 3230
Працює (крім свят): вівторок і четвер – год. 10-12 і 14-16

Мовна коректа п. Ольга Пастух. Технічна коректа о. Андрій Стадницький.

